

Autorka: Małgorzata Kacprzykowska

ETYKA W GIMNAZJUM

Temat (6): Czy istnieją prawa zwierząt?

Cele lekcji:

- kształtowanie nawyków proekologicznych,
- tworzenie sytuacji sprzyjających wyrażaniu własnych opinii i odczuć,
- rozwijanie empatii.

Normy wymagań

Uczeń:

- dostrzega wartość żywej istoty,
- analizuje zasady postępowania człowieka ze zwierzęciem.

Metody: burza mózgów, dyskusja, analizowanie konsekwencji omawianych stanowisk dla konkretnych sytuacji życiowych, plakat.

Kluczowe pojęcia: postawa absolutnego przyzwolenia, postawa pragmatyczna, prawa zwierząt.

Materiały dydaktyczne: karta pracy (ZAŁĄCZNIK 3).

Czas trwania: 90 minut.

Przedmiot: godzina wychowawcza, ekologia, etyka, filozofia, biologia.

Przebieg lekcji:

1. Prowadzący rozpoczyna lekcję od przeczytania przykładu:

Po wszczepieniu zsyntetyzowanych przez ludzi genów, super świnia daje dwa razy więcej mięsa niż normalnie zwierzę. Ale świnia taka cierpi na deformację skóry, artretyzm, ospałość, impotencję i nadprodukcję hormonów.

2. BURZA MÓZGÓW: Nauczyciel dzieli klasę na 3 zespoły, w których zapisywane są wszystkie odpowiedzi **za i przeciw** dotyczące tez:

- I) Hodowla superświń to początek superczłowieka, superzołnierza.
- II) Potrzeby ekonomiczne uzasadniają skazywanie żywych istot na nieuchronne cierpienie i przedwczesną śmierć.
- III) Człowiekowi wolno dowolnie eksperymentować na zwierzętach w celu wykarmienia własnego gatunku.

3. Prezentacja efektów pracy powinna wywołać dyskusję, podczas której zapisywane są na arkuszu argumenty za i przeciw istnieniu praw zwierząt. Podsumowując, prowadzący wskazuje, że te osoby, które uważają, że nie mają żadnych powinności wobec zwierząt, reprezentuje *postawę absolutnego przyzwolenia*, która zezwala ludziom na wszelkie poczynania wobec zwierząt. Natomiast osoby, które przyznają zwierzętom pewien status moralny – niższy jednak niż w przypadku człowieka - reprezentują *postawę pragmatyczną*. Postawa ta zakłada, że zwierzęta należy traktować z szacunkiem i troskliwością.
4. Dalsza praca przebiega w oparciu o kartę pracy (ZAŁĄCZNIK 3).
Zawarte w niej zadania rozwijają świadomość proekologiczną uczniów.
5. Na koniec w grupach uczestnicy wykonują plakat, który będzie przedstawiał *postawę pragmatyczną* wobec praw zwierząt.

ZAŁĄCZNIK 3

CZY ISTNIEJĄ PRAWA ZWIERZĄT?

Etyczna dyskusja na temat zwierząt rozwija się najczęściej w sześciu kręgach problemowych:

- ❖ Hodowla i ubój zwierząt w celach spożywczych.
- ❖ Używanie zwierząt w celach spożywczych.
- ❖ Używanie zwierząt do eksperymentów medycznych.
- ❖ Używanie zwierząt do testowania kosmetyków, detergentów i innych niemedycznych środków.
- ❖ Hodowla i ubój zwierząt dla uzyskania futra.
- ❖ Sportowe polowanie na zwierzyne oraz hodowla i tresura zwierząt dla celów rozrywkowych.

Twoim zdaniem, który z problemów można:

- a) łatwo zlikwidować .....
- b) trudno zlikwidować .....
- c) nie można zlikwidować.....
- d) trzeba zlikwidować.....

Do listy dopisz 3 nowe problemy, które mogą stać się tematem etycznej dyskusji dotyczącej praw zwierząt:

.....

.....

.....

➤ Spójrz na podane niżej dane statystyczne. Jakie wyciągniesz z nich wnioski?

Eksperymenty ze zwierzętami w Wielkiej Brytanii w roku 1990	
Ogólna liczba	3 207 094
Bez znieczulenia	2 250 360

Koty	3 456
Psy	8 567
Myszy	1 636 332
Wszczepianie komórek rakowych	59 616
Cel eksperymentów:	
techniki medyczne i weterynaryjne	1 523 377
kosmetyki i środki higieny ciała	4 365
dodatki spożywcze	10 822
artykuły gospodarstwa domowego	1 486

Źródło: „Observer”, 17.11.1991

- Stwórz kryteria, które będą określały prawa zwierząt?

.....

.....

.....

.....

- Napisz, dlaczego niektórzy ludzie nie chcą uznać praw zwierząt.

.....

.....

.....

.....

GENERATOR MYŚLI HUMANISTYCZNEJ